

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

→ a Libuše. Kazi se provdala za udatného reka Bivoje. Kazina dcera Běla byla asi po otci. Když L.P. 744 spěchala se svými družkami z Bíliny na Košťálov, který patřil jejímu manželovi, napadli je medvědi. Dívky se nezalekly. Na místě vznikl dvorec, dnešní Medvědice a jméno hrdinné Běly vstoupilo do názvů vsí i potoků. Pokud to není jen vyjádření bílé barvy vod...

A mimo to tady sídlili Lučané... Vedeni knížetem Vlastislavem odsud vyrazili do bitvy s českým knížetem báživým Neklanem u Turška. Hrad se nazýval Vlastislav, dnes najdeme leda vesničku. Zaslouhou kronikářů i Jiráskova víme, že bitva dopadla dobře pro Čechy. Hrad už nehledíme, přestože romantický archeolog Matěj Kalina rytíř z Jäthensteinu ho zmiňuje ještě v roce 1836. Archeologové existenci hradiště nad potokem Modlou potvrdili.

Levín a jeho hrncíři

Stranou pozornosti zůstává městečko Levín. Od roku 1890 tudy procházela železnice z Ústí do Velkého Března. Levínské nádraží si „zahrálo“ ve filmu Páni kluci. Vlaky tady jezdily do roku 1978. Z jižní části tratě zůstal leda val. Až v Zubnici je pak skanzen i s dochovaným nádražím, historickými vagóny i jízdami.

Historie

Třebívlice Ulrika nikdy neopustila

Zamiluje-li se sedmnáctiletá dívka do charismatického dvaasedmdesátiletého muže, úspěšného básníka, je velká naděje, že vstoupí do dějin. To platí o Ulrice von Levetzow, milence Johanna Wolfganga Goetha. Její život je spojen i s Třebívlicemi.

FOTO: WWW.MUZEUM-MOST.CZ

Ulrichův pokoj v mosteckém muzeu

Ze dvou hrodek na hřbitově nad kostelem sv. Václava ta vlevo patří Františku Josefu hraběti Klebelsbergovi. Roku 1818 stál u zrodu Národního muzea v Praze. S Kašparem hrabětem ze Šternberka navrhl původní osnovy činnosti muzea, včetně posílání knihoven bohemik i exaktních věd, sbírek přírodnin i výrobků. Roku 1843 se oženil s hraběnkou Amálií, rozenou von Brössigke, která se v roce 1807 rozvedla s Joachimem von Levetzow. To ona odmítla dát Ulriku Goethemu. Patří jí druhá hrobka. Ulrika Třebívlice zdědila roku 1863. Dnešní zámek, který vystavěl hrabě Klebelsberg, slouží jako škola. Ulrika zemřela roku 1899. Ulrichovo muzeum v bývalém zámeckém zahradnickém domku funguje o víkendech.

FOTO: RICHARD GRÉGR

Porta Bohemica, Brána Čech, kterou se Labe mezi Žernoseky a Litochovicemi prodírá Českým středohořím.

Kdo ví, kdy v Levíně vznikla první hrncířská dílna? Vesnička leží malebně na kopci pod horou Sedlo. Už v roce 1402 levínští hrncíři měli svůj cech a keramika se vyráběla nepřetržitě šest století. Objevené středověké střeptišťe má gotické i renesanční vrstvy. Levínské kachle i hrnce leviňáky pronikly do zahraničí. Kostel na návsi má neobvyklý tvar, připomíná hrncířský kruh.

Zdejší prostředí prý patří k nejčistším u nás. Už v roce 1830 dr. Kittel z Levína léčil své pacienty u zdejšího mírně radioaktivního pramene. V Jeletči, která k Levínu patří, vznikly o devět let později nejstarší klimatické lázně v Čechách. Jsou tak jen o pár let mladší, než Priessnitzovy v Jeseníku – už ve Slezsku a účinky si byly podobné. Sláva lázní skončila za druhé světové války. Najdeme leda budovy dávno přestavěné k jiným účelům.

Kopec, který (ne)skončil v základech

Na kopci Kalich nad Třebusínem měli hrad husité. Když se budovalo Národní divadlo, rozhodl se Václav Kratochvíl z Loune, že v základech nesmí chybět kámen z Kalichu. Tento rodák z Mlčechovost se přiznal do Loune, kde úspěšně hospodařil na statku. Jako mladočecha, okresního roudnického starostu i organizátora 1. řípského tábora ho uznávala i Sofie Podlipská či Jaroslav Vrchlický. Kámen naložil na ozdobený vůz, ale daleko nedovezl. Hejtmán ho chytil ještě před Litočovicemi. Kámen dnes tvoří náhrobek na jeho hrobu v Krabčicích pod Řípem.

V roce 1983 jistý pan Jaroslav Veselý s tehdy patnáctiletou dcerou Helenkou přinesli jiný kámen z Kalicha do Národního divadla podruhé. Odměnou jim byla návštěva představení v divadle po rekonstrukci budovy. Zda kámen z Kalichu skončil opožděně v základech divadla, jsme neověřovali. ■

RICHARD GRÉGR

Informace

- O.p.s. Milešovka poskytuje skupinové prohlídky observatoře, objednávky na tel.: 272 763 745, 272 764 336 UFA AV ČR ing. J. Fišer, Csc. Boční 2, Praha 4-Spořilov.
- Muzeum českého granátu v Třebenicích, Loucká ulice, Třebenice u Lovosic, tel.: 416 594 695. Otevřeno: duben a říjen: víkendy 10 – 16 h, květen a září 10 – 16 h. Červen až srpen 9 – 17, denně mimo pondělí. Granátové šperky lze zde i koupit.
- Další užitečné informace najdete na webových stránkách: www.portaboheica.cz, www.zubrnice.cz, www.zmz.cz, www.ceskestredohori.cz, www.ubytovani-lovosice.cz

Ubytování

Hotel Lev ***, Kostelní 3/5, Lovosice, tel.: 416 532 174; hotel.lev@sendme.cz, www.hotelinsky.cz

Ubytovna TJ Lovochemie, U stadiónu 1022, Lovosice, tel.: 416 705 263, 604 725 263, Lovochemie@wo.cz

Ubytování Sauna, Přívozní 1026, Lovosice, tel.: 602 302 702; info@ubytovani-lovosice.cz

Chata na Lovoši, tel.: 607 184 600, 724 221 711, Kemlink.eda@seznam.cz

Ubytovna Sutom v základní škole Třebenice, tel.: 416 594 311

Penzión Vobořilová, Paříkovo nám., Třebenice, tel.: 603257892

Penzión Opárno, tel.: 416597190

Penzión Kocourov u Vlastislavi, tel.: 416 597 060, 728 152 965, 777 916 413

Ubytovna Porta Bohemica, Velké Žernoseky, tel.: 417 747 226, ouzernoseky@iol.cz

Raná 140, **Skleník**, tel.: 415679402, též možno v kempu. Horakovazuzana@centrum.cz